

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprete reklamacije so poštnine proste.

Gospodarsko političen shod pri Sv. Vidu poleg Ptuja.

V nedeljo, dne 4. junija t. l. so napravili gospodarsko političen shod pri Sv. Vidu g. državni poslanec dr. Ploj, deželni poslanec dr. Jurtela, posestnik g. Jos. Fritsch. Oba poslanca sta poročala o svojem delovanju, ob enem pa tudi razpravljala gospodarska vprašanja. V prostorih g. Krajca in na vrtu se je zbralo toliko, ljudstva, da je bilo veselo jih gledati! Pazljivo so poslušali govornike izražali svoje želje in pritožbe! Posebno so se posestniki pritoževali, da se dele preredko brezobrestna posojila, da kmetski posestniki dobe iz deželnega zavoda na Bregu premalo trsja, in to malo kar se da, v tako slabi kakovosti, da v vinogradu ne uspeva, med tem ko dobe razni gospodarji najboljši material! Dalje so se slišale pritožbe, da so se lanski plazovi že davno po komisijah pregledovali, da pa c. kr. namestništvo in deželni odbor sedaj počivata na aktih, ker se vinogradnikom v pomoč prav nič ne stori in ne ukrene.

Prav zanimive predmete je razpravljal g. Fritsch, po rodu Nemeč s Sp. Avstrijskega. On je ljudem pojasnil, da se mora mostovina na dravskem mostu v Ptuj in drugod odstraniti, da se mora pri južni železnici izposlovati postajica pri Turnišah za občine župnije Leskovec, Sv. Vid, Sv. Trojica v Halozah itd. znižati „standrecht“ na sejmišču v Ptuj; napraviti nekatere nujno potrebne ceste.

Ko so se ti predmeti razpravljali, se je od več strani naglašalo, da nasprotuje postajici v Turnišah mestni zastop ptujski, kojemu na-

čeljuje „kmetski prijatelj“ župan Ornič in njegova žlahta na Bregu najbolje, da je Ornič prišel celo nad g. Šoštarica na dom, ko je zvedel da se tudi ta za postajico na Turnišah poteguje.

Iz nekega pismenega odgovora ravnateljstva južne železnice je razvideti, da je mestni zastop ptujski tako ravnateljstvu poročal, kakor da bi ljudstvo ne želelo železnice, ne postajice v Turnišah, ampak bi rajši imelo dolgo pot do železnice v Ptuj, zamudo časa in potratu denarja! Taka poročila so pač nezaslišana! Kajti tudi najbolj zabit Štajercianec, kateremu še ptujski šnops ni popolnoma možganov oslabil, ve ceniti zgubo časa in denarja za nepotrebne mostovine in dolge pote! Če je južna železnica svoje dni dovolila in napravila postajico edino le za grajščaka v Turnišah, jo bode morala napraviti za veliko število kmetskih občin, naj bode to po volji Ornič in mestnemu zastopu ali ne!

Nemeč Fritsch je klical slovenske posestnike na vztrajno delo, katero jih dovede do zmage. Mi z njim isto svetujemo! Nič straha, nič ozirov na druge, le vedno naprej za svojo korist! Poslancema se je izreklo zaupanje, vsem govornikom pa zahvala vseh navzočih.

Rusko-japonska vojska.

Vzroki poraza na morju!

Po ti za Ruse tako nesrečni bitki se navajajo različni vzroki, zakaj je bilo rusko brodovje poraženo. Eni pravijo, da je Togo rusko brodovje popolnoma presenetil, ker niso pričakovali, da bo vso japonsko brodovje na enem mestu zbrano. Drugi pripisujejo zmago Japoncev njihovim mnogoštevilnim torpedovkam. Japonci so imeli namreč okoli sto torpedovk,

Rusi pa samo osem. Najhujše izgube je res imelo rusko brodovje pri torpednih napadih prvo noč bitke. Ta vzrok ni brez podlage. Tretji vzrok pa je bil bajte ta. Kakor smo poročali, je dalj časa bivalo rusko brodovje blizu obali francoske naselbine v Aziji. Tam je dobivalo od Francozov premog in živež. Ko so pa začeli Japonci in njih zavezniki Angleži žugati Francoski, in ji očitati, da s tem prelamlja mednarodno pravo, so se Francozi tega ustrašili in niso hoteli več dajati brodovju kot je potrebovalo. Tudi so jim prepovedali daljno bivanje v njihovih vodah. Vsled tega je bil Roždestvenski prisiljen, vsled pomanjkanja premoga vzeti najkrajšo pot proti Vladivostoku prej kakor je nameroval predno je mogel popolnoma popraviti svoje nedostatke. Glavni vzrok pa je bil bajte ta, da je zmanjkalo Rusom streljiva. Dočim so Japonci imeli blizu svoje opirališče, od koder so dobivali streljiva, Rusi svojega porabljenega streljiva niso mogli nadomestiti. Bitka je trajala dva dni in dve noči in v tem času so ruske ladje porabile skoro vse svoje streljivo.

Japonske izgube.

Po poročilih častnikov torpedovk Bodri in Brestjasni ter oklopnice Oslablja so izgubili Japonci dve oklopnici, eno oklopno križarko in tri druge križarje. Koliko je bilo pri ponovnih napadih zadetih torpedovk, tega seveda Rusi v temi niso zapazili. Pač pa se da sklepati, da so bile njihove izgube na torpedovkah velike, (červavno pripoznavajo, da so izgubili samo tri), ker je bil torpedni napad prvo noč dvakrat odbit. Da bi se bile samo tri torpedovke potopile, je zelo čvamljivo!

Ali se bo sklenil mir?

Vsled tega za Ruse nesrečnega dogodka na morju svetujejo vsi Rusom nasprotni listi,

LISTEK.

Izdajstvo.

Povest. Spisal J. V. Starogorski.

(Dalje.)

Zastava se dvigne visoko nad množico ljudstva in nad mirno stoječimi vrstami gledaleev.

„Gasilci“, nadaljuje dekan. „Gasilci, vaše ime in društvo kaže, da stojite v pomoč bližnjemu, bodisi prijatelj ali neprijatelj, vzvišen namen in želja našega Spasitelja. Blagor vam! Gasili bode pa tudi ogenj izdajalske strasti, gasili bolest domovine... Ti rod moj, mili rod slovenski. Da skončam prejačeto pesem. Sveto svojo zemljo brani, z njo vero svojo in

tvoj bode venec zmage nekrvave:
Naprej moj rod — „Naprej zastave Slave!“

Več ni mogel. Glas mu je zamrl, ljudstvo kričalo: „Živio!“ On pa je dvignil roke in blagoslavljal množico. Kakor angelj z nebes, je stal častitljiv mož na vzvišenem mestu v sijajni svečeniški obleki, krog in krog morje ljudstva in dolge vrste bliščečih čelad.

In ljudstvo je hrumelo.

Iz tega hruma in valovja se zasliši zvoneče povelje.

„Pozor!“

Ravne vrste so postale silnejše.

„Desno glej!“

Glave s čeladami se zasučejo na desno, zastava se dvigne še višje in mogočno in orjaško zaplapola. Glasovi godbe pa napolnijo zrak z veliko pesmijo: „Naprej zastave Slave.“ Zastava gre kraj dolgih vrstah na levo krilo. Vihar ljudstva je dal duška. Klobuki so leteli kvišku, šopki so padali na gasilce. Vse je bilo tako veličanstveno.

„Dvojne vrste levo kren —“

Vrste se zgamejo in jeli so odhajati, mrki, kakor so bili, tako so odšli z zastavo spredi.

Koliko večje navdušenje je vzbudila ta slovesnost med ljudstvom, toliko večji strah in trepet je naraščal v srcu izdajic, nemčurjev. Vest se je budila, ali skušali so si jo oglušiti z žganjico.

Matej, ki je bil tako kruto prevaran, je jel premišljevat, kaj je prav za prav vse to. Mlad je šel v mesto, mlad se je pogubil med pogubljenimi tovariši. Ali ni rešitve? Spominja če se, kakor skozi meglo, da je hodil v domačo šolo tam slišal moliti za slovensko domovino.

V njem se je tlela iskrica domoljuba, ali tlela je globoko v zadnjem kotičku srca, malone pojemaje. Kdo jo reši, kdo ji da kuriva, da zopet vsplamti? Mlad človek se da predru-

gačiti, mlad človek lahko postane dober in koristen. Ali treba mu je najti pravo struno.

Ves obupan se je klatil okrog, klel Toni in ves svet. Ali polagoma je sprevidel, da je bil to mladostni naval, in da je bil preveč zaslepljen.

Spominjal se je tovarišev, spominjal tovarišic s katerimi je hodil v šolo. Vsi ti so se ga nekako izogibali. Ali se jih je izogibal on? Sam ni vedel prav.

Ko so blagoslavljal zastavo je videl toliko veselih obrazov, videl toliko navdušenja, a sam je bil mrtev. Videl je gasilce, mnogo svojih mladostnih tovarišev, videl tovarišice v slovenski narodni noši, kojoj so nadele nalašč za ta dan. Oj, kako so bile dražestne, bolj kot mestjanke, bolj kot Toni. Da, bolj, to je moral priznati. V njih očeh ni videl hinavščine... Obrazi sveži in tako prijazni... In pri tem je obstal neobčuten?

Ne. V njegovem srcu se je jelo gibati nekaj. Hodil je najraje sam in premišljeval. — Jel se je buditi.

Nekeč sreča Ivanko. Srečal jo je sicer že večkrat, a se ni brigal za njo.

Dekle se ga je vstrašila in zardela, ker je vedela, da je nasproten slovenskim stvarjem. Hotela je mimo, a on jo nagovori.

„Kam pa tako naglo, Ivanka?“

„Domov.“

posebno angleški in ameriški, naj se sedaj sklene mir. Predsednik Zjedinjenih držav je že vprašal rusko in japonsko vlado, če bi se ne hoteli pogajati, za mir. Od obeh je dobil povoljen odgovor, zato hoče sedaj predlagati, kje se snidejo odposlaniki obeh držav in hoče on sam voditi pogajanje.

K tem mirovnim pogajanjem piše tržaški dnevnik „Edinost“:

Kar se je dogodilo po vsakem večem dogodku na bojišču v vsej tej vojni, isti prizor vidimo tudi sedaj. Iz Amerike in Anglije lete v Evropo vesti o predstojećih mirovnih pogajanjih in bližjem sklepu miru. Doslej smo bili mi dosledni v tem, da nismo verovali tem vestem iz jako dobro utemeljenih razlogov. Sicer pa priča za malo verjetnost teh vesti že okolnost, da sta ravno Rusiji sovražna Anglija in Amerika, ki imata vsikdar glavno ulogo na širjenju tacih vesti . . . Anglija je bila, ki je povzročila in uprizorila to vojno. Če se torej sedaj ista Anglija trudi za sklep miru, smemo biti uverjeni, da je prav gotovo o tem ne vodi skrb za ruske konte. Anglija ve dobro, kako stvari stoje. Ona ve, da se vzlic temu, da je Rusija na morju za dalje časa premagana in vzlic vsem dosedanjim japonskim vspedom na kopnem — ta velikanski boj mora završiti s končnim porazom japonsko armado, ako se bo ta vojna vodila vstrajno in žilavo.

Na noben način ne obstoji nikak razlog, ki bi Rusijo silil v sklep miru. Vse se suče sedaj okolu vojne na kopnem. Tu pa je položaj tak, da niti združene Japonska, Anglija in Amerika ne morejo zlomiti ruske vojne sile, to pa zato ne, ker ne morejo nikdar zadeti srca Rusije! Le pomislimo, da ta poslednja šteje v Evropi milijone izvezbanih vojakov. Le mirovno stanje iznaša jeden milijon! Istotako so viri živeža in raznih pripomočkov v neizmerni Rusiji — neizmerni, neizcrpni! Napoleon, ki je bil največji vojskovodja vseh časov, je šel v Rusijo na čelu armade, ki je boljše ni videl svet. In vzlic temu, da je imel prehoditi daljavo, ki je iznašala le $\frac{1}{10}$ one poti, ki bi jo morali prehoditi Rusije vztočno azijski sovražniki ob večnih trdovratnih bojih, — vzlic temu je Napoleon zmagoval tako dolgo, da se je končno dozmagal v svojo pogubo! Kako bi se še le godilo tisti Japonski, ki ima še jako mlado vojno, a še ta je sedaj blizu izcerpljenja!!

Nič ne sili torej Rusije v sklep miru. Če pa vendar pride do tega — cesar pa za sedaj nikakor ne verujemo —, bo to usodna pogreška diplomatov. Slep miru bi dal Japonski le odduška in prilike, da dozori vojaško in politično ter podredi svojemu vodstvu vso

rumeno pleme, — 500 milijonov ljudij — in v nekoliko letih bi imela Evropa — in ne le Rusija — prestati naval in pritisk, kakoršnega ne pozna zgodovina. In tu vidimo torej, kolike nevarnosti hoče izzivati Anglija za vso Evropo (v prvi vrsti pa za obsovaženo Rusijo), s svojim pritiskanjem za sklep miru. Zato ne moremo verjeti, da bi bila ruska diplomacija tako kratkovidna, da bi ob takem stanju stvari hotela sklepati mir. To bi bila neverjetna politika.

Sklep miru bi bil od strani Rusije usodna pogreška. Rusija ne sme ravno sedaj pod nobenim pogojem mirovati — tudi za kratek čas ne —, ne sme dovoliti Japonski odduška! Ona mora marveč ravno sedaj odločno izkoristi čas. Rusija mora neprestano, brez prenehljaja, razvijati svojo velikansko silo in jo metati sproti proti še le ustvarjajoči se sili sovražnika. Najizdatnejše sredstvo je neprestano vojevanje v velikem in malem zlogu. Povdarjamo posebno, da v tej vojni ne igrajo izgube na zemlji nikake vloge. Potreba je le, da se na ruski strani vodijo bitke tako, kakor se je zgodilo pri Liaojanu, kjer je sovražnik vzlic svoji zmagi imel več izgube nego namišljeni premaganec. Ob nadaljevanju vojevanja v tem smislu morajo Japoncem viri usahnuti poprej, nego pridejo do take zmage, ki bi res porušila Rusijo in jo potisnila ob tla. Tudi ob enakih izgubah na obeh straneh mora Japoncem poprej zmanjkati nit.

Ako bi smeli mi dajati Rusiji nasvete, bi jej sedaj, po bitki v Korejski cesti, svetovali, naj se za sedaj ne briga za svojo morskoro silo, a mesto tega tega naj: 1.) takoj začne z gradnjo družega tira na sibirski železnici, pa naj traja to tudi 3 leta; 2.) naj spravi na bojišče mnogoštevilno konjenico za nadvladovanje prostora in za nadaljevanje vojne v velikem zlogu; 3.) naj v Vladivostoku uvažujejo izkušnje Port Arturja in naj store kolikor le možno, da bo ta trdnjava nase potegnila še večje sile sovražnika, nego jih je Port Artur. Izlasti je v bogati meri preskrbeti v Vladivostoku za živila in streljivo.

To bi bila sredstva, s katerimi more Rusija še najhitreje doseči gornji končni cilj: izcerpljenje japonske vojne sile.

Zadnja poročila, ki krožijo v listih odločno zatrjujejo, da so se predsedniku ameriških Zjedinjenih držav posrečile priprave za mir med Rusi in Japonci. Dogovore radi pričetka je že končal. Rusi, kakor tudi Japonci so že menda siti vojske. Drugi pa mislijo, da za temi mirovnimi razpravami tiče Angleži, ki vidijo v nadaljevanju popoln poraz Japoncev in z Japonci vred svojega denarja, katerega so jako mnogo posodili Japoncem. Tudi se

baje Angleži boje, da bi s to vojsko Rusi pridobili tudi v trgovskem oziru premoč nad Angleži in bi te popolnoma spodrinili. Mogoče, da so to pravi vzroki, sicer bi Rusom toli neprijazni Američani in Angleži ne silili toliko z mirom.

Politični ogled.

Državni zbor začne dne 14. t. mes. zopet zborovati. Že v prvi seji se namerava razpravljati tudi o trgovski pogodbi z Nemčijo.

Nadvojvoda Jožef je umrl v Reki dne 13. junija. Rojen je bil l. 1833 v Požunu ter popolnoma v madjarskem smislu vzgojen. Med Madžari je bil zelo priljubljen.

Obe kmetski stranki na Češkem, češka in nemška, sta letos prvokrat v večjem številu nastopili v češkem deželnem zboru. Češki list „Politik“ sodi o njih: „Kmetški poslanci obeh narodov so se izkazali kot izvrstne moči. Vso snov imajo v oblasti in zraven imajo tudi srečo, da znajo to snov govorniško mojstersko spraviti k veljavi. Iz kmetških poslancev se bodo razvile dobre, rabljive moči. Oni stojijo na trdnih tleh in imajo jasne smotre pred očmi. In to pomeni v politiki zelo mnogo.“ Taka sodba razveseli vsakega ki ljubi kmetško stvar!

Po slovanskem svetu. Bolgarska mornarica se je nedavno pomnožila za tri torpedovke, ki so razložene dospеле v Varno. — Zasedanje istrskega deželnega zbora je odgodeno, ker laška večina ni hotela priti k sejam, ako bi vladni zastopnik govoril tudi hrvaški.

Vendar enkrat! Iz Pule poročajo, da so v delavnici vojne mornarice odpustili 500 italijanskih delavcev, baje zato, ker so glasovali na volitvah z italijansko irredentarsko (izdajalsko) stranko. Odpustili jih bodo še več, ter nadomestili s slovanskimi in nemškimi delavci.

Dopisi.

Iz Slovenjgrada. (Naše narodne razmere.) Naša narodna trgovina kakor tudi narodna gostilna „Narodni dom“ v kljub nevolji tukajšnjih in okoliških nemčurjev prav lepo napreduje. V gostilni se je pred kratkem marsikaj prenovilo in trgovina se bode že v par mescih za najmanje polovico povečala. Z veseljem poročamo, da se ljudstvo iz dežele, za katere je naš „Narodni dom“ v prvi vrsti namenjen, vsak dan bolj zaveda svojih narodnih dolžnosti in da je naš „Narodni dom“ znan tudi že preko mej našega lepega okraja! Na-

„In napravila si se tako, kot bi me ne hotela poznati več.“

Ivanka ga je pogledala začudano. Videl je v njenem pogledu očitanje: „ti sam nas nočeš poznati, sam si kriv, če te ne marajo drugi.“

Vzdihnil je, pozdravil in šel dalje.

Ivanka je pa obžalovala, da je takšen. „Koliko bi lahko koristil domovini, sedaj ji pa zadaja udarce . . . Ali je res takov, kakor pravijo“, se je vprašala . . . „Mogoče, da tudi ni res, da je samo preslepljen, kakor mnogo drugih. Treba mu le nekoga, da ga spravi na pravo pot.“

In mislila je dalje, nehote . . .

„Kdo naj ga vodi in spravi na ono pot ali ona?“

Zardela je stresla z glavo, kot bi hotela odpoditi te misli. „Dekle, mlado dekle voditi na pravo pot mladega fanta?! so se ji vsiljavale misli.“

Matej je pa mislil svoje, ali slučajno slično.

„Lepa je, ali Toni je še lepša. Vendar onega ponosa in milobe očes nima, kakor Ivanka . . .“

Slučaj ali kali? Naneslo je večkrat naključje, da sta se kje srečala in pogovorila. Spočetka kratko, a čim delj več. On se je jel bolj ozirati na se in biti pridnejši. Tudi otožnost mu je polagoma zginjevala.

Ali je bil to slučaj? — Morda!

Enkrat je vprašal očeta, koga bo volil.

„Komu sem obljubil?“

„Toraj ne Izidora?“

„Mu nisem obljubil in ga ne volim.“

„V resnici, oče?“

„Ali misliš, da bom drugače delal, kakor govoril?“

„Dobro oče. Izidora ne.“

„Se ti je kaj pripetilo?“

„Nič posebnega.“

Oče je vedel za sinovo stvar, a ni mu rekel ničesar, akoravno mu ni bilo prav. Mislil si je, da ne bo nič iz tega. Sedaj je pa slutil, da se je nekaj prigodilo, akoravno mu Matej noče povedati. Matej je sicer prej večkrat mislil, kako bi nagovoril očeta, da bi volil Izidora, a je prej zagledal propad, predno je zletel vanj.

„Jaz pa pravim, da se ti je nekaj prigodilo,“ de oče.

„Ni vredno, da bi govoril.“

„Te je speljala ona Izidorova? Kaj?“

Matej molči.

„Dobro tako! Vedel sem, da to ni nič.“

Čemu si nisi iskal neveste iz hiše poštenjakov, ne pa si gledal za hčerami izdajalcev.“

Sin je hotel nekaj reči, a je obmolnil.

„Eno je. Dolžan sem Izidoru.“

„Plačajte mu! Čemu tlačaniti izdajalca.“

Stari je neverjetno pogledal sina. Kaj je rekel? Izdajalec? Se je li predrugačil? Videl je, da je Matej nekaj časa sem celo drug človek, ali da bi postal tak . . . to mu ni moglo v glavo.

„Kaj me gledate, oče?“

„Nič.“

„Vem, zakaj. Bil sem samo preslepljen in speljan. Hvala Bogu, našel sem pravo pot.“ Hotel je reči, da je našel nekoga, ki mu je pokazal pravo pot.

„Toraj plačate dolg?“

„Denar imam, da mu ga vržem takoj v gobec, ko se končajo volitve. Sedaj si pa naj stavi upe.“

Pogovor med očetom in sinom se je končal.

Ko je zopet enkrat po naključju srečal Ivanko jo jo uprašal o bralnem društvu.

Sprva je mislila, da se roga. Ko je pa videla miren pogled mu je odgovorila.

„Lepo mora biti, da se skupaj navdušujete in veselite.“

„Zelo. Boljše, kakor če bi posedali po gostilnah. Človek se še kaj nauči.“

„Kaj pa če bi jaz prišel“, pristavi za nekaj trenutkov. „Bi me odpodili?“

„Zakaj,“ se je začudila deklica. Presenetilo jo je to vpračanje.

„Ali bi me ne?“

(Dalje sledi.)

rodnjaki voditelji delujejo neumorno, — njim vsa čast! Seveda je ni najlepše pšenice brez ljubike. — Tudi pri nas se to vresniči, kajti tudi po vaseh našega okraja je žali Bog le še preobilo takih gospodarjev in takih mladeničev, katerih se do sedaj dobra beseda še ni prijela, ki še tavajo v tmini, kakoršna je bila tudi še pred nekaj leti. Vsi ti kimovci so zoper vsak naroden napredek, zoper vsako narodno zborovanje, zoper vsako narodno zabavo in vsi ti so zoper naš "Narodni dom" ter podpirajo še vedno naše najhujše sovražnike.

Ravno tisti trgovci katerim slovenski kmet ni nič drugega kakor "trotl" in "windischer tost" najhujše sovražijo "Narodni dom" vsled tega, ker ne morejo več tako grabiti premoženja na kup, kakor jim je bilo to mogoče pred otvoritvijo naše narodne trgovine.

Sprevidite vendar enkrat vsi oni, kateri se danes še štejete našim nasprotnikom, da deluje naš "Narodni dom" le v prid našega naroda, da ste v istem pošten odjemalec, ne pa "trotl" in "windische tost" in da se morejo cene v "Narodnem domu" še bolj znižati le takrat, kadar more naša trgovina z drugimi mogočnejšimi tekmovati. Ne dajte se slepiti od naših sovražnikov nemčurjev! Kako ravnajo nemčurji s Slovencem, ni treba na dolgo razlagati, mislimo, da je za tokrat zadosti, ako opomnimo, kako so z nami tu ravnali lansko leto.

Dasiravno plačujemo davek kakor oni in smo pošteni Avstrijci, hoteli so nam lani 18. avgusta, tedaj na rojsten dan Njega veličastva cesarja zapleniti našo narodno zastavo, hoteli so nam tedaj vzeti celo pravico, se pokazati pred svetom Slovence. Kaj porečete na to, vi kimovci, li še morete reči, da so nemčurji pravicoljubni, — in ste še vedno vneti za nje? Bi Vas ne bilo sram, zatajiti na ljubo nemčurjev svoj materni jezik in svoj narod? Spametujte se tedaj in dajte nemčurjem za vselej slovo!

Mi smo prepričani popolnoma, da je pri večini dotičnih, katere smo mislili, vsemu nasprotsvu kriva le nevednost, kar jim radi odpustimo. Neodpustljivo pa je nasprotsvo takih, kateri nemčurje in njihov spletke poznajo, od takih, kateri bi imeli poklice, narod probujati, ljudstvo poučiti! Štejem nasprotnikom izobraženo osebo v okolici, ki mesto človeka podučiti — istemu celo prepove obiskati naša podjetja! Sramota! Nič boljši ni njega iskreni prijatelj — tudi občinski odbornik v Pamečah. Mi si bodemo stvar dobro zapomnili! Prihodnjič mislim sploh imena vseh dotičnih naznaniti. Slišali bodete takrat imena iz Pameč, Staregatrge, od Sv. Martina itd. Upamo, da se jih med tem mnogo poboljša.

Kar se Slovencev iz Slovenjgradca tiče, moramo le omeniti, da bi bilo mnogo boljše želeti. Le nekaj jih je, kateri se ne le v slovenski družbi ampak povsod pokažejo Slovence, med tem ko so drugi tudi taki — kimovci. Ne vemo, si li ne upajo, ali smo jim "pregmanj", da jim je vse drugo ljubše kakor kar je narodnega.

Nekaj teh ljudi se kaže Slovence, kakor rečeno le v slovenski družbi, na primer na primiciji v Šmartnem ali v Narodnem domu, drugače pa zahajajo le v nemčurske gostilne in nemčurske trgovine, se družijo na sprehodih in drugod z nemčurji in se poslužujejo iz navade le blažene nemščine.

Drugi zopet še pridejo tu in tam iz dolgega časa tudi med nas, a narodnost jim je zadnja briga in skrbijo celo za svoje potomce tako malo, da so zadnji ali vže strastni nemčurji, ali so še v nemčurskih "Studentenheimih" ali pa, če so še otroci, slovenski sploh ne razumejo. — Prihodnjič več!

Sv. Urban pri Ptuj. (Ptujске laži.) Ko pridem nekega dne po opravkih v Ptuj, podam se s prijateljem po ulici, ki je na čast možu, — kateri je hotel vse katoličanstvo in slovanstvo uničiti, — prekrščena in sicer na čast pruskemu luteranskemu kancelarju Bismarku, ki je bil velik sovražnik Avstrije. Prideva dol od Kolenca, kar se prestrašim ter skočim tako naglo na stran, da bi

pri tem skoraj prijatelja prevrgel. Plašno me je gledal, misleč si, da se mi je zmešalo. Toda ko se je on ogledal proti tisti strani, ni se veliko manj prestrašil. Kaj si mislite, da je bilo? V oknu je bilo polno žab, ki so me grozno divje gledale. Seveda sem si nekoliko oddahnil, ko sem videl, da je šipa na oknu. Podam se bližje in kaj zagledam? Ona žaba, kateri so vse štiri noge kvišku štrlele, imela je na trebuhu dopis od Sv. Urbana. Med drugim bilo je sledeče: Da v vinogradih ni preslabo, če nam ne bo "peronospara" vsega uničila, ki se že tu in tam prikazuje, ker večidel vinogradnikov ne škropi pravilno. Nadalje, da imamo "kmetijsko društvo", ki pa nič ne pomaga, če udov ne podučuje, če ne priredi nobenega podučnega shoda.

Resnici na ljubo naj bo povedano, da tukaj nimamo nobenega "kmetijskega društva", temveč "Gospodarsko bralno društvo", ki prireja z zvezama mesečne podučne shode. Seveda k tem ne vabimo za govornike strokovnih učiteljev, temveč imamo več fantov, ki so obiskovali razne gospodarske tečaje. Med temi imamo tudi trsnicarja, ki je bil na večjih zasebnih trsnicah, kakor tudi več let na veliki deželni trsnici. Ima že sedaj skozi več let obširno trsnico, torej more glede trte tudi nekaj povedati. Imeli smo v tem letu sledeča gospodarska predavanja na mesečnih shodih mlad. zveze: 1. dne 5. marca teoretični poduk o pravilni rezitvi trt ter različna trsna odgoja, kakor razkazovanje o tem na podobah iz knjige g. dež. vin. komisarja Ant. Štiglerja; 2. dne 12. marca praktični pouk o rezitvi v župnijskem vinogradu; 3. dne 2. maja teoretični in praktični pouk o cepljenju dreves, snaženju, obrezavanju in sajenju sadnega drevja; 4. dne 7. junija pouk o trtni uši, raznih ameriških čistih vrstah in hibridah, o peronospori in pravilnem škropljenju; 5. dne 4. junija pouk o varčnosti in snagi.

Toliko o shodih mladeniške zveze. O delovanju dekliške zveze pa bo že njen odbor poročal, če se mu bo sploh zdelo vredno odgovarjati ti ptujski nesnagi.

Nadalje bo v nedeljo, dne 18. junija predaval deželni potovalni učitelj g. Jelovšek o živinoreji. Povabimo tudi "Štajerčeve" pristaše, da se polnoštevilno udeležijo tega pouka kakor tudi shoda mladeniške zveze prvo nedeljo v mesecu juliju, ko bo zopet govor o sadjarstvu. Prepričali se bodo, da napredujemo.

Nadalje piše ta lažnjivi dopisnik, da "mladeniška in dekliška zveza" napredujete v ljubezni, kako se med seboj navdušujemo v stanovitnosti, posebno če sta dva sama.

Res je, da se navdušujemo v ljubezni, pa ne v tisti, kakor "Štajerčijanci", katera vodi po blatni poljani, ne tudi v tisti, katero vpiše pomlad z nežno roko v mlada srca, ki pa je podobna dimu, — ki ga veter razpiše, da ga ni nikjer — ali pa vseka globoke rane, temveč v ljubezni do naše krasne slovenske domovine, po kateri že naši narodni sovražniki stegujejo roke leta in leta, v katere propast je ravno ptujski "Štajerc" ustanovljen in v katere propast delujejo njeni lastni sinovi, a odpadniki — nemškutarji, kakor je ta dopisnik.

Kako pa je ta dopisnik poučen o naših razmerah, svedoči nam to, ker piše, da sta si v sovraštvu predsednik mladeniške in predsednica dekliške zveze. Mladeniška oziroma dekliška zveza nima predsednika ali predsednice, temveč voditelja oziroma voditeljico. V kakšnem sovraštvu pa sta? Če znaš ti dopisun za to, mi ne. Le skrbno zveduj zakaj, ter poročaj, če izveš kaj resnice, a laži nikar več! Mi nismo bralnega društva zato ustanovili, da bi delovali za narodni prepis, temveč za narodni in gospodarski napredek. Če pa nas bo kedo dalj časa v ptujski "kroti" napadal, omenimo, da tudi nam ni pero zarjevelo in se nam črnilo posušilo.

Frankolovo. (Kmečki stan) do novejših časov ni bil stan. Kmet je delal do sedaj, ker je vedel, da mora sicer umreti. Svoje soobčane je tudi smatral samo za svoje sotrpine, nekatere celo za svoje sovražnike,

ker so mu nasprotovali ali ga v pravadah celo ugonabljali. Tako dela, trpi in slednjič, kar je vsem ljudem usojeno — umre. Ogromna večina kmetovalcev stoji osamljena brez vsakega zblizanja s svojimi sostanovniki, ne čita nobenega kmetijskega lista, ne obiskuje nobenega kmetijskega zborovanja, da bi bili deležni nasvetov in pouka potovalnih učiteljev. Nikdar ne pomisli, da bi s temi svojimi sosedi dosegel marsikaj v občno korist in povzdigo kmetijskega stanu. — Prva znamenja, da se je kmet začel gibati, se že prikazujejo. Kadar se skliče v kakem kraju poučen shod, se jih že zbere dovoljno število. Tako zborovanje smo imeli Frankolčani na binkoštno nedeljo popoldan v občinski pisarni, kjer je predaval g. Goričan, ki je priljubljen po svojem poljudnem, razločnem govoru, ki ga preveva semtertje res prav mičen humor. Zbralo se je nad osemdeset mož in mladeničev. Gosp. potovalni učitelj je govoril o živinoreji, kako se zanemarja živina, zanemarjajo travniki, da se skrbi za dobro plemo goveje živine. Med drugim je omenil, da prebitro odstavljajo za plemo določeno tele, to je hiba za dotično živinče, ki se ne da pozneje nikdar več popraviti. Travniki se ne gnoje, ne uporabljajo se gnojnice, da se tako rekoč kruh meče skozi okno, ker se pusti, da se ista izteka na cesto. Povedal je, da je sama mokrina enega goveda vredna na leto 36 kron, cenjena po vrednosti umetnih gnojil, za kateri bi moral kmet izdati drag denar. Zdaj si pa lahko preračuni vsak, koliko vrednosti se uniči, ako ima le nekaj goved, če tako nespametno ravna z gnojnico. Priporočal je, naj se opusti toliko njiv, kolikor je mogoče, ter se iste izpremene v travnike. Nasvetoval je, da naj sejejo deteljo lucerno in sicer prav gosto, pomešano z nekoliko travnimi semeni. Unemal je poslušalce, naj se vsaj dva kmeta v vsakem kraju poprimeta umnega oskrbovanja travnikov, drugi bodo sledili že iz same nevoščljivosti, ker bodo videli lepe uspehe. — Po končanem govoru je g. nadučitelj zahvalil govornika za njegov trud, pa tudi občane, da so se zbrali v tako povoljnem številu.

Braslovče. (Razne novice.) Malo kedaj se bere kakšno poročilo iz našega kraja. Od tam, kjer se bije verski ali narodni boj, od tam vedno kaj izvemo. Pri nas pa vlada vedni mir in braslovška občina bi lahko dajala vzgled mnogim krajem, kjer zaradi par bedastih nemčurjev trpi veliko neprijetnosti celi kraj. Lagal bi, ako bi rekel, da so vsi Braslovčani trdnega narodnega prepričanja. O ne, saj nekateri obrtniki celo javno kažejo s svojimi nemškimi napisi sveto, da so mlačni Slovenci, da so le za Nemce ustanovili svoje obrtnije, pa čeravno živijo edino le od Slovencev. Ker pa ti ljudje ne pridejo nikjer do sape in nimajo veliko ugleda pri ljudeh, za to se nihče ž njimi ne prepira, misleč, naj si bodo sami v sramoto. Kar bi lahko res bilo v vzgled drugim krajem je to, da med toliko časniki, ki se jih prečita po fari, ni bilo že dve leti ne enega "Štajerca". Kajti ljudje so izobraženi in že sami spoznajo, da ta list ni za človeka, ki se hoče šteti ud, poštene človeške družbe.

Zdaj pa je prišel na grad Žavnek neki mlad fant, pravijo, da je praktikant, ki je iz Ptuja doma. Temu fantu so menda Orništric ali pa boter, da mu ker celo kupo "Štajerca" pošljejo. Mi mu le to svetujemo, da jih naj za se ima, če mu sploh gredo v slast.

Večkrat beremo kako pritožbo od tu ali tam zaradi poštnih razmer. Mi bi se čez pošto nič ne pritoževali, ko bi le imeli enega pismonoša, da bi nam vsaj dvakrat na teden postregel in nas velikih neprijetnosti rešil. Po trgu in Rakovljah postiljon raznaša poštno stvari, kateri pa smo po vaseh, pa moramo čakati na milost otrok. Ti pa večkrat napravijo kak nered. Kadar pa se šola zapre, takrat pa sploh moramo pustiti naše stvari tam, kjer so, če nimamo sami časa po nje hoditi. Drugikrat več. Zdravi!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Iz šole. Na lastno prošnjo je umirovljen g. nadučitelj Fran Hernaus v Šoštanju. Za učitelja na deško ljudsko šolo v Ptuj pride definitivni nadučitelj pri Sv. Duhu v Halozah g. Albin Wankmüller. Kot učiteljica je nastavljena na dekliški šoli v Ptuj definitivna učiteljica v Feringu gđ. Olga Mischl in na ljudsko šolo v Sv. Lovrene nad Mariborom definitivna učiteljica pri Sv. Juriju ob Taboru Matilda Dragotin. Predstavljeni so: definitivna učiteljica pri Sv. Marjeti pri Ptuj gđ. Marija Skerbinek Sv. Juriju ob Taboru. Začasno upokojena učiteljica Karolina Lesjak je stalno umirovljena.

Mariborske novice. Neznani tatovi so v noči na 12. t. m. vlomili v graškem predmestju v trgovino g. Havličeka. Hoteli so odpreti železno blagajno, kar se jim pa ni posrečilo. — Dne 12. t. m. popoldne je opazil neki železniški uslužbenec na mariborskem kolodvoru, da se neki vojak skriva med zaboji v nekem vagonu; ko so ga prijeli se je izkazalo, da je ta vojaški begunec Ivan Maierhofer od 7. pešpolka iz Gradca, ki je hotel na ta način ubežati domov na Koroško. — Dne 7. t. m. se je vršila v Mariboru kazenska obravnava proti nekemu 16letnemu mizarskemu učencu, ki je sam mesto mojstra delal račune in s tem oguljufal svojega mojstra za 60 K 50 v. Ta denar je potem zapil s svojimi tovariši. Obsojen je bil na en mesec. — Dne 7. t. m. so pričeli stavkati v Mariboru pri nekaterih pekih pomočniki, ker jim mojstri niso hoteli dati višjih plač. Stavka je bila kmalu končana.

Zrelostni izpiti se začno na tukajšnjem c. kr. učiteljsišču dne 13. julija, na učiteljsišču č. šolskih sester dne 18. julija in na gimnaziji dne 28. julija t. l.

Nemška olika. V torek, dne 13. t. m. se je vršila pred okrajno sodnijo v Mariboru obravnava proti nadbudnemu mladeniču Arnold Tisso, ki je brez povoda napadel s psovkami mirno idoče Slovence. Bil je obsojen na trideset kron kazni. Tu se je zopet pokazalo, kdo je nestrpen, kdo je olikan. In nemški listi o Tissu niso prav nič pisali, ker je Tisso Nemeč. Če bi bil pa Slovenec, bi ga gotovo grozno napadali in slednjč še morda na križ pribili.

Za državnozbornski mandat v Mariboru se potegujejo doslej že trije mandati: podžupan mariborski Pfrimer za vsenemško stranko, študent Vastijan za vsenemško stranko, tajnik Hilari za socialdemokrate. Tudi Slovenci bodo postavili svojega kandidata ne sicer z upanjem na zmago ampak da pokažejo svetu, da ta mestni volilni okraj ni popolnoma nemški.

Šilerjev hrast v Mariboru je že tretjič poškodovan. Na Binkoštno nedeljo je bil ta hrast zopet še bolj kot kedaj prej poškodovan. Nemci seve brez dokazov dolže dejanja Slovencev.

K protestantizmu je prestopilo tekom leta 1905. na Štajerskem okolu 300 oseb, v Mariboru 31.

Nemški „Schulverein“. Na 25. občnem zboru nemškega „Schulvereina“, ki se je vršil te dni v Lincu, je poročal dr. Maresch o nabranem jubilejnim zakladu. Nabranih je doslej 448.000 K. Društveno predsedstvo predlaga, naj se od te vsote porabi 150.000 kron za nove šolske zgradbe, 150.000 kron za nove šole in za otroške vrtece, ostali del pa naj tvori rezervo. Splošnih dohodkov je imel „Schulverein“ 419.000 hron, za 23.060 kron manj, nego l. 1903. Dvorazrednici sta postali društveni šoli v Slatini in v Šoštanju, ljubljanska društvena šola je pa dobila eno vzporednico. V Velenju je društvo ustanovilo otroški vrtec, razširilo je šolo v Ljutomeru in na Sladki gori.

V sobo ni smel! Piše se nam iz Maribora: Bilo je v petek opoldan, ko pride mož neke družine domov ter hoče v stanovanje, toda to je bilo zaklenjeno. Poišče ženo, katera je bila zunaj pri svojem opravilu ter jo vpraša,

zakaj so vse duri zaprte ter kje so ključi. Žena ga pomiri ter mu reče, naj počaka, kakor hitro bode gotova z delom, mu hoče odpreti. Mož, ki ni bil vajen pri vratih čakati, postane nevoljen. A njegova žena ga opazuje in ko vidi, da kar dočakati ne more, mu pove vzrok, rekoč: „Ko si ti odšel v službo, zapazila sem na omarici zlobno stvar, ki se mi je priklatila v sobo. Od strahu, da mi ta grdoba ne zastrupi otrok, sem zaklenila vsa vrata, da ne morejo v sobo. Tudi ji bo treba narediti ključavnico, da ne bode mogla več odpirati svojih lažnjivih ust; potem pa v Dravo ž njo, da plava nazaj, odkoder je prišla, namreč k šnopsarjem v Ptuj, kjer bo dobila spet rdeč nos!“ Tako naj storijo vse dobre matere, da se ne zastrupijo njih otroci s to zlobno stvarjo. In ta stvar je „Štajerc“!

Železniška zveza Maribor—Ptuj. V lepem vremenu bode vozil od 1. julija do 30. sept. t. l. med Mariborom in Ptujem ob nedeljah in praznikih poseben vlak. Odhajal bode iz Mariboru ob 1. uri 45 minut popoldne in pride v Ptuj ob 2. uri 56 min. Iz Ptuja pa odpelje ob 9. uri in pride v Maribor ob 10. uri 15 minut zvečer.

Nova železnica Ormož—Ljutomer. Železniško ministrstvo je dovolilo inženjerju Legrosu v Ormožu, da začne s pripravami za zgradbo oskottirne železnice od Ormoža preko Ivankovce v Ljutomer.

Znani starinoslovec, Jernej Pečnik, je pred kratkim preiskaval Južno Štajersko v nalogu centralne komisije za umetne zgodovinske spomenike, ter našel mnogo znamenitih prazgodovinskih bivališč in grobišč, kakor tudi ostanke zidin, trdnjav iz poznejše dobe. Taista obečajo mnogo zanimivih podatkov in izkopenin.

Slovenska odrasla mladina v Rušah bo postavila za dan sv. Rešnjega Telesa, dne 22. t. m. krasno barvano in s slovenskimi zastavami ovenčano drevo, ki je 40 m visoko in 60 cm debelo.

Samoumor je izvršil v Radvini posestnik Mihael Macher.

Iz Drave so potegnili mrtvo truplo hčere posestnika Brudermana iz Marenberga.

Utonil je v cestnem jarku, v katerem ni bilo niti za štiri prste globoko vode, na Turnišah pri Ptuj dne 9. t. m. zvečer g. Blaž Vindiš, posestnik in narodni gostilničar na Štukih pri Ptuj. Vračal se je domu od svojega vinograda iz Haloz ter se zvrnil v jarek na obraz.

Ogenj. Ponoči 11. t. m. je nastal v Celju v delavnici čevljarja Ignacija Gobeča, ki se je šele pred kratkim iz Ljubljane naselil, požar, ki je uničil vso zalogo in deloma tudi sosedujo trgovino. Užgal se je bil celo že hodnik v prvem nadstropju. Gobec ni bil zavarovan. — V Zagorec ah pri Ptuj je uničil požar poslopja šestim posestnikom. Zažgal je neki deček s tlečo cigareto.

Dve nesreče v Halozah. Dne 27. m. m. splašili so se v Velikem vrhu konji posestnika Franca Kostanjevca iz Nove vasei; padel je iz voza in se je poškodoval in vsled padca dolgo časa v omedlevici ležal. Hvala Bogu pa le zopet okrevale. Konje so vlovili še le pod grajščino Borl blizo mosta, ki pelje čez Dravo k Sv. Barbari. — Dva dni pozneje se je v Belskem vrhu zgodila nesreča, ki je žali Bog prinesla naglo in neprevidno smrt 17letnemu dekletu Tereziji Janžekovič iz Bukovec. Bila je še zjutraj pri šmarnicah, potem je šla pomagat listje voziti. Voz poln listja se je zvrnil na njo in pri priči je bila mrtva. Bog nas varuj nagle in neprevidne smrti.

Sentiljske novice. Nemški komiji — namreč komiji nemških trgovin iz mesta, so bili na šulferajnski slavnosti najbolj „korajžni“. Dokazano je, da so ti mladiči iz nemških trgovin Slovence prav nesramno izživali, po živinsko tulili in kamenje metali. Mi jim tega seveda ne zamerimo, se pač reveži v nemških šolah drugo niso učili! Samo naj ostanejo tudi lepo doma pri svojem poslu. Slovensko ljudstvo, ti pa si dobro premisli, komu nosiš svoj težko prislužen denar. Ko

prideš v mesto, vidiš take nesramne hinavce povsod na pragih, ki se ti globoko priklanjajo in te kličejo in vabijo s sladkim „očka“, „mamca“, „gospodična“ itd. Tam so ti silno „pobožni Slovenci“, dokler jim diši tvoj denar; na domačo zemljo pa te hodijo dražiti z divjim hajlanjem, te obmetavajo s kamenjem! Šivilje, krojači in vsi drugi, ki kupujete v mestu, takim ljudem pokažite figo (seveda v žepu), obrnite jim hrbet in pojdite v slovensko trgovino. Gotovo vam bodo tam ravno tako in še boljše postregli. Svojim nasprotnikom ne dajte niti vinarja več! Držimo se trdno gesla: Svoji k svojim! — Slaba neki prede — našemu nadučitelju Sadu-ju, pa ne za njegovo brado, ampak za njegovo nemštvo. „Nemeč“ pač hoče biti po vsej sili. Kolikokrat se mora revež za to truditi, kolikokrat mu teče krvavi pot po čelu; pa ne gre naprej in ne gre, če se tudi trikrat zapored postavi na glavo. Ta presneta kranjska kri se pač noče spremeniti v nemško. Na šulferajnsko slavnost je pritiral celo družino. Pomagal je hajlati. Pa kranjska kri se bojda zopet ni nič izpremenila; pravijo, da niti za pol procenta ni bolj nemška. Saduja pa to tako jezi, da hoče oditi v „rajh“. Srečen pot! — Nemška pečenka — pa bila iz slovenske mesarije. Zgodilo pa se je tako-le: Bilo je v slavni kobači. Helél in Žani sta premišljevala, kako bi se kaj dalo obrniti na bolje. Gostilna je prazna, mesarija je prazna, vse je prazno. Molila sta k „nemškemu bogu“. Gotovo sta molila prav pobožno, ker sta bila hitro uslišana. „Molitev“ še ni bila končana, kar pripopiha gospa nekega „velikega Nemca“ iz Štrihovca. Najprej nad vse prijazen poklon. Potem gospa naroči toliko in toliko pečenk. Žani je v začetku hvaležno pogledal proti nebesom, potem pa mu je naenkrat začelo biti vroče... Presneta smola! V mesnici že dolgo ni trebalo klati in danes niti muhe nimajo kaj jesti, zdaj pa naj pripravi toliko pečenk! No, pa človek ne sme vsikdar pokazati svoje zadrege. Žani tedaj z veseljem oblubi, se obrne in smukne k sosedu. Prosim, pomagaj; sila je, potrebujem mesa — bila je kratka prošnja. Dober sosed pošlje po meso... Kmalu potem se je v kobači cvrlo in peklo. Prišli so povabljeni, sedli za mizo in pečenka je bila izvrstna. Gospa je tudi dala duška svojem veselju in dobremu teku in je samozavestno rekla: „Glejte, tukaj imamo vsaj izvrstno nemško pečenko; pri slovenskem mesarju tega ni bilo.“ Nekateri prikimajo. Pa tisti dober sosed, ki ga je nesreča ravno med govorom prinesla k mizi, nič hudega sluteč reče kratko: „Gospa, to je tudi iz slovenske mesarije...“ Oči in usta se odprejo, zadnji košček izvrstne pečenke pade izpred odprtih ust pod mizo — — — Konec igre!

Sv. Lovrenc v Slov. goricah. Veliki požar so imeli v občini Zagorec. Dne 6. t. m. je znčela goreti viničarska klet, za četrte ure je bilo deset poslopij v ognju. K tej nesreči je veter pripomogel, da se je s tako hitrostjo razširil. Zanetil je neki 9 letni fant. Zavarovan je bil eden posestnik. — V tej občini je neka trgovina, kjer se včasih niti mila za 8 vinarjev ne dobi, pečat pa ti trgovec pritisne „Gemištvarhandlung“. O gospod trgovec, spravite si rajši več reči v svojo trgovino, nemški pečat pa kakemu Nemeču oddajte, ki pride krav kupovat. — Vinogradi na amerikanski podlagi obetajo obilno trgatv. Sadno drevje nam ne bo doneslo žlahtnega sadja, ker ni cvetelo. Ozmina se kaj lepo kaže. — Glasno so zapeli zvonovi dne 3. t. domačim romarjem, ko se je vršila procesija na Ptujsko goro. Zbranih nas je bilo lepo število romarjev. V kapelicah so povsod sveče gorele, koder smo hodili. Obiskali smo tri župnijske cerkve in sicer sv. Peter in Pavel v Ptuj, sv. Martin na Hajdini in tudi sv. Lovrenca na Dravskem polju.

Jarenina. V eni zadnjih števil zloglasnega lista za odpadnike „Marburger Zeitung“ poroča neki dopisnik iz Jarenine, ki ga dobro poznamo in ki pobira okoli otročjenumne

čencarije starih bab — naj nikar ne misli, da bomo temu duševnemu revežu na njegove oslarije odgovarjali —, da bodo zborovali pri krčmarju Očkrlu v Vajgnu v kratkem „Südmarkovci“ iz vseh krajev in da bodo imeli tam svoj občni zbor. Mi imamo g. Očkrla za poštenjaka in ne moremo misliti, da bi on take ljudi pod streho vzel. Pomislite g. Očkrl, da se teh ljudi, vse kar je miroljubno izogiba, in pomislite, da bi Vam in Vaši gostilni to zborovanje voliko več škodovalo nego koristilo. Kaj so ti ljudje počenjali na Križevu v Št. Ilju! Tulili so po živinsko, kamenjali mirne ljudi, šipe pobijali čaše v slovenskih krčmah po tleh metali itd. Mislimo, da bodete naš nasvet upoštevali. To bo Vam v korist.

Zopet „Štajerčev“ pristaš obsojen! Pri mariborski okrožni sodniji je dobil znani šoštar, župan, poštar in gostilničar v Št. Vidu pri Ptujju zaradi telesne poškodbe 14 dnij ječe. Mož je strasten pristaš „Štajerca“! Pričakovali smo, da bo „Štajerc“ priobčil to obsodbo, saj prinese vsak tepež, ki se v ptujski okolici pripeti, toda o tem je molčal, kakor riba v vodi. Poštno ravnateljstvo pa vprašamo, ali sme poštar, ki je bil zaradi telesne poškodbe kaznovan, še nadalje imeti pošto?

Redek slučaj se godi v Borovcih št. 3. župnije Sv. Marka pri Ptujju. Iz ene hiše naenkrat tri gostije. Ženita se dva brata Franc in Martin in sestra Liza Zagoršek. Bog jim daj srečo!

O zadevi naselitve Marijinih bratov pri Sv. Duhu. Z ozirom na dopis od Sv. Jurija na Ščavnici št. 22. smo dobili naslednje pismo: Slavno uredništvo! Podpisani 25 letni naročnik Gospodarja prosim uljudno: Blagovolite javiti, da mi, Marijini bratje, nismo nameravali in nikdar ne bomo sprejeli kake nemške naselitve na Slovenskem. Mi ne vemo, je-li kdo kaj takega od nas pričakoval ali ne; trdimo pa smelo, da, kar se nas tiče, je omenjena nemška kolonija pri Sv. Duhu le piškav sad prežive domišljije gosp. predstojnika galuškega. Res je sicer, da pisec teh vrst in z njim vsi slovenski bratje vroče želijo, se kmalu vrniti med mili slovenski rod; a kakor nismo šli po širjem svetu iz podlih, malomarnih uzrokov, s trebuhom za kruhom, da bi se odtujili narodu, ampak nas je vodil in zdaj v daljavi vzdržuje višji namen, blagovan poklice, tudi ne bomo prišli nazaj kot nemčurji in ponemčevalci, nego kot vrli Slovenci, kateri bi radi svoje slabe zmožnosti žrtvovali domačiji v korist. Upamo toraj, da se naši vrnitvi nikdo ne bo ustavljal. Toliko resnici na ljubo! Ivan Kurbus, ravnatelj Marijinih bratov, Lanzenkirchen, Spodnje Avstrijsko.

Iz Gornje Radgone. Zopet se je pripetila grozna nesreča dne 4. t. m. Pri naspovanju smodnika v škatljo se je isti užgal viničarskemu sinu 23 letnemu Francu Kraju in v Gornji Radgoni. Vžgala so mu je obleka in dobil je hude opekline. Sedaj trpi strašne bolečine v radgonski bolnišnici.

Brezobrestno posojilo za spodnještajerske vinogradnike, in sicer v znesku 400.000 kron, se je te dni določilo. Od te svote odpade na ptujski okraj 132.200 kron. Pobriganjate se za posojila!

Živinorejci, pozor! Znano je, da naši živinorejci prodajajo svojo živino večinoma brez tehtanja. Kako škodo imajo pri tem, se lahko razvidi iz naslednjega: Blagajnik neke „Hranilnice in posojilnice“ je preračunal iz poslovnih knjig zadruge, da so dobili člani posojilnice po nakupu zadružne živinske tehtnice za svojo trgovcem in mesarjem prodano živino tekom niti dveh let okrog 1200 K več, nego če bi bili prodali živino po takozvanem „glihanju“ t. j. brez tehtanja. V primeri s tem dobičkom je cena tehtnice tako majhna, da pač zasluži ta zgled posnemanja pri naših živinorejcih.

Spodnještajerski konjerejci. C. kr. namestniki v Gradcu prideljeni živinozdravnik g. Anton Korošec izpolnjuje pri c. kr.

konjerejskem društvu za Štajersko v Gradcu tudi mesto potovalnega učitelja. Slovenski konjerejci, poslužujte se te prilike in prosite za učitelja na c. kr. konjerejsko društvo v Gradcu!

Celjske novice. Na binkoštna praznika so bile v Celju vse trgovine zaprte.

Šoštanj. V četrtek, dne 8. t. m. se je pripeljalo semkaj kakih 50 častnikov c. in kr. štabne šole iz Zagreba, med njimi je en general in veliko višjih štabnih častnikov. Tu so ostali samo eno noč in odpotovali na Koroško. Cilj njihovega potovanja je — trdnjava Naborjet na avstrijsko-italijanski meji, kamor so šli skozi Ljubljano.

Čebelarški pouk v Šoštanju. Gospod Ivan Jurančič, znani potovalni učitelj čebelarstva iz Slov. goric, predaval bode o čebelarstvu v nedeljo, dne 25. t. m. in sicer bode dopoldan od 10.—12. ure teoretičen pouk v šoli in popoldan od 2.—6. ure pa raziskovanje pri šolskem čebelnjaku in pozneje še pri čebelnjaku gosp. notarja V. Kolšeka. Ako je kdo dopoldan zadržan, naj pride popoldan k čebelnjaku v šolski vrt. Čebelarji se uljudno vabijo na ta pouk. Ker je čebelarstvo v našem kraju zelo zanemarjeno in se vendar do sedaj še ni ničesar storilo, bi bilo želeli, da se poslušalcev zbere kakor čebel pred rojem. Na svidenjo — čebelar.

Zavodne nad Šoštanjem. Na Petrovo bode pri procesiji igrala polnoštevila „Šoštanjska narodna godba“, in sicer ne samo običajne koračnice, ampak ista bode tudi spremljevala pevski mešani zbor pri proizvajanju himen k sv. Rešnjemu Telesu, kar bode cerkveno slovesnost na poseben način povzdignilo. — Popoldne bo pa ista godba priredila veliki javni koncert. — Pričakuje se toraj velike udeležbe od vseh strani.

Šmarje pri Jelšah. Dva fanta Leopold Wurzer in Franc Lorgar, prvi 17 drugi 27 let star sta se šla 8. t. m. kopat, ne da bi znala dobro plavati, v ribnik, katerega je dala skopati gospa baronica pl. Artens na svojem posestvu. Ribnik ni sicer globok, za takega pa, ki ne zna dobro plavati, še preveč globok, ima blizo zatovnice 3 metre globočine, ker je po sredini skopana graba. Od kraja sta se kopala v plitvi vodi, potem pa sta bredla dalje proti sredini, poskušajoč, kako je kaj globoko. Voda jima je že segala do vratu, kar naenkrat zgineta v njej in nju ni bilo več. Zašla sta v grabo 1 m globoko skopano na dnu, ki pa je bila gotovo z blatom zasuta, nista se mogla več rešiti iz nje, klicati na pomoč ni bilo mogoče, ker njima je bila voda čez glavo, plavati nista znala, hitre pomoči pa ni bilo, ker ju ljudje, ki so v bližini delali, niso takoj pogrešali. Tako sta žalostno končala v vodi vsled svoje neprevidnosti. Grajščinski hlapci so ju izvlekli z drogom iz vode, a bila sta že oba mrtva. — Pretekli teden je umrla v Senovici nagle smrti posestnica Ana Palir. Zvečer je še otrokom pripravljala večerjo, zjutraj pa so jo našli mrtvo. N. v m. p.

Šmarje pri Jelšah. Na dražbi dne 29. maja je bilo prodano posestvo p. J. Anderluha v Šmarju pri Jelšah. Kupili so sledeči gg.: Domačijo g. Makso Grad, tržan in mesar v Šmarju, hišo in vinograd pri Sv. Roku g. Janez Vreže, c. kr. profesor v Mariboru, vrt pri domačiji pa g. dr. Josip Rakež, okrajni zdravnik in tržan v Šmarju pri Jelšah.

V Oplotnici še ne bodo občinske volitve 19. t. m., ampak pozneje čez kake 3 ali 4 tedne. Uzrok temu je zopet modrost naših Nemcev: Jožefa in Matija Kos, A. Obrul in Fr. Strmšek koji so nepostavno odbili pritožbo g. župnika zavoljo 4. volilk, katere so čeravno lastnice, iz volilnega zepisnika izpuščene, češ, da le možje imajo pravico se pritožiti — tudi pri eni, katera je že veliko let udova! Preden je pa c. kr. okr. glavarstvo priziv rešilo, se je že dan volitve odločil brez ozira na to, da se 8 dni pred volitvijo zapisnik več spreminjati ne sme. Pravica in resnica v Oplotnici niste doma!

Šolsko stavbena loterija na Vidmu razpečava z dovoljenjem visoke vlade še vedno svoje srečke. Prijatelji kmetskega stanu: sezite po njih! Zadnji čas se je mnogo teh srečk razprodalo po Češkem.

Iz Vidma. Elsnerična ustanova za uboge kmete. Pred nekaterimi leti je umrla gospodična Hermina Elsner, gledališka igralka na Dunaju, ki je bila posestnica „Zg. Rese“ v stari vasi pri Vidmu. V svoji oporoki je naročila, da se mora znesek s 1000 gld. uporabljati za „uboge kmete na Vidmu“. Nekaj časa sem so se letne obresti od te glavnice uporabljale sploh za pokritje občinskih potrebščin. A po naročilu namestnije se mora točno izpolnovati volja blage zapustnice. Zato je občinski odbor v zadnji seji dne 12. junija t. l. narasle obresti razdelil med 16 obubožanih kmetovskih rodbin; Vsaka rodbina je prejela po 13 K in nekaj vinarjev. Tako se bo ravnalo tudi v bodoče. Bog daj, da se najde še več takih dobrotnikov za ubogega kmeta!

Videm na Gorenjskem. Neki modrijan iz Celja je pisal „Deutsches Volksblattu“ na Dunaju, da je Videm, kjer se je več oseb zaprlo, ker so na sumu radi znanega požiga in nenadne smrti dveh žensk, da je ta „Videm“ na Gorenjskem. Kaj nemški časnikarji vse znajdejo. A v tem ima oni dopisnik prav, ko trdi, da se sploh dvomi, ali ste oni dve dekleti pri pameti, ki ovajate orožnikom popolnoma poštene kmete, ne samo iz Vidma, ampak zadnje dni tudi iz Koprivnice in Rajhenburga, da jih potem orožniki vtaknejo v zapor. Tako je obdolžila Marija Hrašovar poštenega posestnika iz Rajhenburga, da je bil pri neki živinski tatvini v Novem mestu poleg, med tem, ko se lahko dokaže, da mož še nikdar Novega mesta videl ni. Orožniki so ga odpeljali v zapor, čeravno je pošteni mož na vso moč trdil svojo nedolžnost ter jokal in vpil celo pot, ko so ga gnali v zapor. Koliko posestnikov bodo na ovadbo teh dveh sprijenih deklet še zaprli, ne znamo. Resnica pa je, kar trdi dunajski časnik in kar so povdarjali tudi že naši listi, da je strah in razburjenost ljudstva velikanska. Nihče si ni več svest, da ne pride orožnik po njega, če ga ovadi ena od onih dveh neumnih deklet. Zdaj bo že 4 tedne, kar sedijo nekateri v preiskovalnem zaporu, in še ne vemo, kedaj se bo končala preiskava. Koliko pri teh zaporih trpijo posestva in družine prizadetih, se sploh ceniti ne da. Grozno neumno pa je, da časniki vedno pišejo o „roparski druhalici“ na Vidmu! Časniki na tak način strašijo zunanje ljudi, da res mislijo, da so na Vidmu sami roparji in tolovaji. Kdor pa pozna naše mirno in pošteno ljudstvo, se mu mora le gabiti nad takim obrekovanjem.

Znamenja nemških turnarjev. V Ljubljani so se zbirali binkoštni prazniki nemški turnarji, odkoder so šli na neko nemško slavnost v Kočevje. Tudi mariborski in celjski turnarji so bili zraven. Po Ljubljani je nosil en turnar grablje, na grabljah pa hrastov venec in dve steklenici. Grablje in steklenice, to so prava znamenja nemških turnarjev!

Bele muhe. V Trstu je bilo te dni vse polno belih muh, ki so nekoliko večje nego naše navadne muhe. Priletele so preko morja.

Letošnje jesenske vojaške vaje. Rezervisti stalne armade bodo klicani v dveh oddelkih in sicer na dan 20. in 22. avgusta; — vaje prvega oddelka trajale bodo 13, — one drugega oddelka pa 16 dni. — 6. pehotna divizija ima sklepene vaje na Štajerskem med Zeltweg-om in Knittelfeld-om; — 28. pehotna divizija ima vaje med Gorico, Kamenom in Ajdovščino. Vaje bodo končane dne 7. septembra, na kar se vrnejo vsa krdela v svoje dosedanje garnizije deloma z vojaškimi vlaki, deloma korakajo v več dnevni marših. — Domobrantska pehotna 22. divizija ima svoje vaje od 31. julija do 7. septembra na Notranjskem med Šturijami, Ajdovico, Gorico in Komenom.

Kolesarji pri jesenskih vojaških vajah. Oni rezervisti, ki so dobri kolesarji in imajo lastna dobra kolesa, se lahko udeležijo vaj s kolesi, ako se zglase pisмено potom politične oblasti svojega bivališča. Koncem vaj se izplača, kakor navadno vsako leto, dotičnikom po 10 K kot odškodnino za obrabljenje kolesa. Za vsako večjo poškodbo pa, ki se zgodi v izvrševanju službe, izplača se še posebna odškodnina, katero določi vsakokrat posebna komisija. Tudi lastniki avtomobilov se na enaki način kot drugi kolesarji, morejo udeležiti vaj; seveda je določena za te tudi višja nagrada ali odškodnina.

Slovenci v šomodski županiji na Ogrskem. Spisal Anton Trstenjak. Založil pisatelj. Ljubljana. 115 strani in zemljevid. Cena 1 K. Šomodska županija (komitat) je oni del ogrske dežele, ki leži vzhodno od Legrada, mesteca ob izlivu Mure v Dravo, in na južni strani Blatnega jezera. Še danes se pozna, da je ta županija bila nekdanj popolnoma slovanska, to se pravi, da so njeni prebivalci bili Hrvatje in Slovenci. Ali prodirajoči madžarizem je tu slovanstvo zatrl do malih ostankov, in o teh, vzlasti o slovenskih nam daje pisatelj, ki dotične kraje dobro pozna, sicer žalostno a jako lepo sliko. Pisatelj nam pripoveduje, kako so Slovenci prišli semkaj v kraje, ki so tedaj bili hrvaški. Umakniti so se namreč svoje dobe morali iz pokrajine med Rabo in Muro, ker niso hoteli opustiti protestantskega veroizpovedanja. Dolgo so v novi domovini bili brez dušnega pastirja, nedostatno pa je dušno pastirstvo ostalo do zadnjih let. Iz te približno 250 letne dobe je najimenitniši izmed naših slovenskih bratov šurdski pastor in pisatelj Štefan Kuzmič. O njem se je doslej vedelo le malo zanesljivega, a Trstenjak nam je sestavil povoljno podobo o tem možu, za katero mu moramo biti prav hvaležni. Šurd, kjer je Kuzmič župnikoval, je vasica vzhodno od Legrada. Tukaj je Kuzmič pastiroval od 1755 do 1779, torej celih 24 let. Rojen je bil v Strukovcih na Ogrskem, vasjo nasproti Radencem in ležečo med Cankovo in Tišino, leta 1723, umrl pa 22. grudnia 1779; kje leži pokopan, se ne ve, ker nima spomenika. Kuzmič je v jako dobri slovensčini izdal 1754 „Vere krščanske kratki navuk“ in 1771 „Novi zakon.“ Pisatelj nam nadalje pripoveduje, kako je slovanstvo v šomodski županiji vsled madžarskega pritiska od dobe Kuzmičeve sem dolhralo, in nam živo opisuje današnje hrvatske naselbine (11,614 duš) in zadnje slov. vas Taranj z 1597 dušami. Milo se stori človeku, čitajočemu o teh popolnoma zapuščenih, narodno malo se zavedajočih in nekako instinktivno drug drugega v ljubezni se oklepajočih bratov naših, ki jim mogočni val madžarizacije ne bo več dolgo zanesel. Povsod madžarščina: v šoli, v cerkvi, v uradu, na javnih shodih, edino okoli domačega ognjišča si upa uboga proganjana slovanska beseda na dan, a kako dolgo še? Prežalostno! Mrliški duh prepaja ozračje, v katerega nas je zavedel pisatelj. Komur Trstenjakov spis srca ne gane, ta je v srečo mrtev, temu ne oživi nikoli več. Radi tega knjižico prav toplo priporočamo, dasi bi želeli, da bi pisatelj s slovenskim protestantizmom simpatizoval nekoliko manje; kot Slovenci pač ne moremo najti stališča, raz katero bi ga mogli motriti z veseljem.

Nova cigareta „Donava“, ki bo imela kratek svitek tobaka, a daljši ustnik pride v promet 1. julija. Ena taka cigareta bo veljala 2 vin., toda tudi ta cigareta ni — za otroke.

Društvena poročila.

Za tukajšnje dijaško kuhinjo so darovali naslednji p. n. dobrotniki: Čitalnica v Ljutomeru mesto venca na Strossmajerjev grob 10 K, Posojilnica v Slov. Bistrici 100 K, Korošec 1 K, Viher Jakob, župnik 10 K, Nemenovan 60 K, Robič Makso, trgovec v Središču 10 K, Klub 25 K, prof. Stegenšek 3 K 20 v, Kolarič, vikar 20 K, Bratušek, kaplan 5 K, Fran Jäger 20 K. Vsem p. n. dobrotnikom in dobrotnicam prisrčni „Bog plačaj“ z

iskreno prošnjo, še nadalje podpirati ta prekoristni zavod.

Zveza slovenskih pevskih društev. Letošnja redna skupščina odposlancev v Zvezi stoječih društev bode v Ljubljani dne 9. julija.

„Zveza zadrug“ ima dne 27. junija ob pol 10. uri dopoldne svojo prvo zvezino skupščino v Ljubljani.

Cerkvene stvari.

Mili darovi za družbo vednega čiščenja. Konjice 93 K, Sv. Peter pri Radgoni 20 K, Rogatec 53 K 40 v, Sv. Miklavž nad Laškimi 5 K 47 v, Vuzenica 15 K 72 v, Videm 41 K, Šmarje 34 K, Sv. Vid pri Grobelnem 16 K, Sladka gora 26 K, Sv. Jernej 50 K, Ponikva 24 K, Sv. Štefan pri Žusmu 25 K, Žusem 5 K, Zibika 26 K, Kalobje 8 K, Črnagora 20 K, Slov. Bistrica 40 K.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Večna molitev ali izpostavljenje presv. R. T. se je letos prvokrat pri nas vršilo 6. in 7. junija; začela se je pobožnost s slovesno sv. mašo, kateri je sledila pridiga; drugi dan sta bili še dve pridigi. Prihajali so farani molit, razdeljeni po občinah, posebno lepo pa je bilo, da je vsako uro iz dotičnega kraja prišlo dosti belo oblečenih in venčanih deklet, ki so zavzemala prostor okoli altara in pri obhajilni mizi. Kar še dozdej nismo videli v naši cerkvi, je bila lepa, s presv. R. T. molečima angeloma vtkana zavesa, ki je med pridigo zakrivala Najsvetejše. Pobožnost se je končala s slovesno procesijo s presv. R. T., pri kateri je bilo 128 belo oblečenih in venčanih deklet s Te Deum in blagoslovom. Udeležba faranov je bila obilna.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Tukaj smo imeli 11. in 18. t. m. velik shod romarjev. Prišli so ljudje od blizu in daleč ter se vzorno obnašali. Le nekaj pionirjev iz Ptuja je v cerkvi kazalo svojo nemčursko oliko ter z glasnim govorjenjem v spakedrani nemščini motilo pobožne vernike.

Birmovanje. Vuzeniška dekanija: Vuzenica 17. in 18. junija, Vuhred dne 19. junija, Ribnica 20. junija. Slovenjebistriška dekanija: Spodnja Polskava 25. junija, Bistrica 29. in 30. junija, Majšberg dne 1. julija, Makole dne 2. julija, Studenice 3. julija, Poljčane 4. julija, Laporje 5. julija. Novocerkovška dekanija: Vojnik 9. julija, Dobrna 10. julija, Novacerkev 11. julija, Vitanje 12. julija, Frankolovo 13. jnlja. Konjiška dekanija: Konjice 30. julija, Loče 29. julija, Zreče 31. julija, Čadram 1. avgusta, Prihova 2. avg.

Mašinski posvečevanje. Premil. gosp. knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič je podelil te dni v svoji domači kapeli diakonat č. g. Frančišku Podgoršku iz Št. Jurija ob južni železnici. V torek pa bo prejel imenovani gospod red sv. mašništva. Č. g. Podgoršek je redovnik misijonske kongregacije sv. Vincencija Pavlanskega.

Družbi sv. Cirila in Metoda, so od 1. do 31. maja 1905 poslali prispevke in darila p. n. gg. in društva: za Laški trg in okolico 53 K 20 v; v Konjicah 81 K 54 v; za Polzelo 65 K; v Marnbergu 20 K; dr. Frančišek Jankovič v Kozjem nabral v krogu prijateljev 18 K; Anton Naglič v Polzeli 7 K 20 v.

Listnica uredništva: Sv. Jurij v Slov. gor: Prosimo Vas, iake osebnosti po našem mnenju ne sodijo v list. Ko Vam malo jezica mine, boste istotako sodili. Pozdravljam!

Javna Zahvala.

Revnim učencem tukajšnje orglavske šole so darovali č. gg.: J. Kragl, duhovnik v pokoju lep glasovir in nad 500 K gojencu iz Planine. Jakob Planinšek, duhovnik v pokoju, vso šolnino za tri leta v znesku 180 K za gojenca iz Zibike, sorodniki umrlega Pečnaka na Teharjah 23. učencem za popevanje nagrobnice 90 K, č. oo. kapucini in lazaristi pri Sv. Jožefu opoldanšnje hrano 10. gojencem, Franc Ogradi, opat, hrano za tri gojence. Vodstvu pa so za vzdrževanje orglavske šole poslali: J. Žičkar, drž. poslanec 5 K, J. Trop, stalni glasbovodja v Mariboru 5 K. Bog stoterno poplačaj onim, ki so usmiljenega srca in darežljivih rok za razvitek umetnosti cerkvene glasbe na slovenskih tleh.

K. Bervar, vodja.

Kupujte NARODNI KOLEK!

Slovenci! Spominjajte se
„Zgodovinskega društva!“

Loterijske številke.

Trst 10. juni: 79, 33, 87, 82, 13.
Linc 10. juni: 29, 9, 87, 7, 11.

Tržne cene

v Mariboru od 4. junija do 10. junija 1905.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		18	60	19	40
rž		15	10	16	—
ječmen		14	60	15	40
oves		15	50	16	30
koruza		17	—	18	—
proso		19	—	20	—
ajda		18	—	19	—
seno		4	90	5	40
slama		3	80	4	20
fižola	1 kg	—	20	—	28
grah		—	40	—	48
leča		—	36	—	64
krompir		—	8	—	9
sir		—	36	—	64
surovo maslo		1	50	1	54
maslo		2	—	2	40
špeh		1	48	1	52
zelje, kislo		—	—	—	—
repa, kisla		—	—	—	—
mleko	1 lit.	—	20	—	22
smetana, sladka		—	40	—	56
„ kisla		—	60	—	72
zelje	100 glav	—	—	—	—
jajce	1 kom.	—	5	—	—

Ponos vsake gospodinjice je dobra kava.

**Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava**

se ne bi smela pogrešati
več v nobenem gospodinjstvu, kadar se
pravi kavinna pijača.

o o o

Zahtevajte le izvršne zavojke
z imenom »KATHREINER«.

Vsaka beseda
stane 2 vin.Najmanjša objava
45 vin.**MALA OZNANILA**

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda
stane 2 vin.Večkratna objava
po dogovoru.

Ti inserati se sprejemajo protisamo predplačilo. Pri vprašanjih na upravištvu se mora pridejati znamka za odgovor.

Proda se.**Stampilje iz kavčuka**, modele za predtiskarije izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gospodarska ulica št. 15.
426 51-51**Trgovina** z manufakturnim, špecerij-skim in železnim blagom v cvetočem stanju se takoj proda. Ponudbe na upravištvu „Slov. Gospodarja“ pod št. 390. 4-4**Nova enonadstropna hiša** za najemnike, v hiši je gostilna, na zelo lepem prostoru se proda takoj. Naplača majhna. Naslov pri upravištvu. 404 3-3**Lepa enonadstropna hiša** z jako lepim vinogradom blizu mesta Maribora je zaradi bolehnosti na prodaj. Vinograd ima mnogo novega trsa, tudi trave je veliko, da se lahko več krav drži in z mlakom trži, nadalje jako lepo in rodno sadje. Naslov pri upravištvu. 417 2-2**Novozidana hiša** s 5 sobami, 3 kuhinje, klet, lep vrt, ter celo gospodarsko poslopje, voda pri hiši, se po ceni proda v Studencih št. 183 pri Mariboru.
406 2-2**Vinograd** v Moravcih pri Mali Nedelji se prostovoljno proda. Vinograd meri 1 oral in je pol orala že prigrlojeno in z ameriškimi trsom zasajen. Kdor želi kupiti, naj se oglasi pri posestniku Francu Murkovič, župnik pri Sv. Barbari v Halozah.
437 2-1**Nova hiša** švicarskega sloga, 10 let prosta davka, s 4 sobami, 2 kuhinjami, kletjo, prijaznim rožnim vrtom in vrtom za socivje, primerna posebno za gospode penzioniste, se po nizki ceni proda v Studencih pri Mariboru št. 186. 439 3-1**Prenovljena, dobro zidana hiša**, z opeko krita, tri sobe, ena kuhinja, lepa klet za vino, hlev za krave in svinje, lep vinograd, njive in mali sadosnik, je na prodaj tri četrt ure od Maribora v Karčevini. Posestnica U. Gselman. Posestvo meri 2³/₄ orala. Cena je 1800 fl., na posestvu je vključeno 500 fl. hranilnice.
422 2-1**V najem se da.****V najem se išče** dobro idoča **pekarija** ali **gostilna**, prevzame se tudi na račun. Ponudbe naj se pošiljajo na poste restante Ljubljana pod šifro: „Gospodar 111“. Ponudbe se sprejemajo do 30. t. m.
415 2-2**Mesarija** sredi trga, na lepem kraju, s vso pripravo, se da spretnemu mesarju v najem. Več pove Ivan Leskošek, gostilničar v Rajhenburgu. 411 3-2**V najem se išče** dobro idoča pekarija ali gostilna, poslednja tudi na račun. Ponudbe naj se pošiljajo pod imenom „Gospodar 111“ poste restante Ljubljana.
419 2-1**Dober zaslužek!** Na račun se da gostilna, kjer se vino in žganje toči in bi najbolj ugajalo za kakšnega krojača ali čevljarja. Najmanj 200 K je treba kavčije položiti. Več se izve pod naslovom: Dober zaslužek št. 150, poste restante Šoštanj, Štajersko. 421 2-1**Kupi se.****Želim kupiti malo hišo** z trgovino ali gostilno. Ponudbe se naj pošljejo na Poste restante 50, pošta Maribor.
418 1-1**Proste službe.****Kovaškega učenca** sprejme Franc Viher, kovač v Framu. 402 3-3**Služba organista**, cerkvenika in občinskega tajnika se odda v Dobju. Dohodkov okoli 700 K in prosto stanovanje. Župni urad Dobje, pošta Planina. Štaj. 403 4-3**Služba organista in mežnarja** se odda na Polenšaku do 17. junija t. l. Oženjeni in rokoželci imajo prednost. Naj se, če le mogoče, osebno oglasijo pri cerkvenem predstojništvu. 413 2-2**Kovaški pomočnik** se išče, kateri zna konje podkovati, tisti se ako hoče konje naučiti rezati, (kostiren) lansko leto se je v mojem dvorišču 430 konjem rezalo. Plača po zaslugi 5-7 K na teben, hrana in stan. Kteri hoče iti naj se oglasi pri A. Zupančič, kurschmid, Bosna, Krupa, Bosna. 320 4-1**Za službo cerkvenika** se priporoča veščastim cerkvenim predstojništvom na kako dekanjsko ali mestno župnijo oženjen mož, 35 let star brez družine, z dolgoletnim spričevalom. Žena je perica in šivilja. Zna dobro tudi cerkveno plateno obleko delati. Oba zmožna slovenskega in nemškega jezika. Naslov pri upravištvu. 436 3-1**Spretna gospodinja** išče službo v kako župnišče. Naslov pove upravištvu. 396 4-4**Primerno službo** išče vpokojen c. kr. finančni nadpaznik, star 34 let, izučen v trgovski stroki. Ponudbe pod J. K. na uredništvo. 405 3-2**Kuharica**, spretna gospodinja se sprejme takoj. Pojasnila daje Alfonz Svet, Ptuj. 408 2-2**V službo želi stopiti** mlad mož, oženjen, dobro izurjen v vsakovrstnem delu, tudi pri ameriškimi trtah in drevju kot majer ali tudi konjar. Ponudbe naj se vlagajo na upravištvu Slov. Gospodarja. 433 2-1**Razno.****Posestniki pozor!** Kedor v tem kraju svoja poslopja, pohištva in cele druge premičnosti pri Banki Slaviji zavarovati želi, se naj pri zastopniku Slavije Franc Golčerju v Cadramu oglašuje. 435 4-1**Vizitnice**

priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Izjava.

Podpisani izjavljam, da župan občine Sv. Jernej ni goljufal okrajnega ubožnega sveta za osem kron, in da so tozadevne govornice popolnoma izmišljene.

Ličenca, 13. junija 1905.

438 1-1

V. Stermšek.

Otvoritev ljudske kavarne v Tegetthoffovi ulici št. 6. Maribor nasproti frančiškanski cerkvi. Priporočam cenj. občinstvu najboljšo kavo, čaj in vse okrepčave kakor: velika časa kave 10 kr., mala 6 kr., čaj 10 kr. Za mnogobrojen obisk prosim z odličnim spoštovanjem
Josipina Saria,
Tegetthoffova ulica št. 6, zraven gostilne 380 5-4 „pri grozdu“.**Konjak**

iz starega, domačega vina, prodaja franko 4 steklenice 12 K, 2 l. 16 K, novo naravno Franc žganje 2 l K 9'60, žganje iz drožja, tropin in vinskih ostankov 2 l K 5'60. 85 48-18

BENEDIKT HERTL,

posest. graščine Golič pri Konjicah. Štajersko. — Zaloga pri Alojzu Quandestu v Mariboru, Gosposka ulica.

Zamenja se

5 davka prostih najemniških hiš v Mariboru, ki imajo skupaj vrednost 200.000 K, z lepim gozdom, na katerem ni nič dolga. Ponudbe stavbinskemu mojstru Francu Der-vušek v Mariboru. 412 2

VABILO na

redni občni zbor

kletarskega društva v Ormoži

vpisana zadruga z omejeno zavezo, ki se odredi na nedeljo, dne 25. junija 1905 ob 5. uri popoldne v posojilnični pisarni v Ormoži.

Dnevni red: 1. Poročilo predstojnikovo o društvenem delovanju. 2. Računski zaključek in bilanca za l. 1904. 3. Sklepanje o pokritju primanjkljaja in o revizijskem poročilu. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Sprememba pravil. 6. Slučajni predlogi. — Ako ob zgoraj določeni uri ne bi bilo zadostno število udov navzočih, se vrši ob 3. uri redni občni zbor po istem dnevnem redu na istem prostoru pri vsakem številu zadrušnikov. 420 1-1

V Ormoži, dne 12. junija 1905.

Martin Ivanuša.

Anton Janežič.

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki
za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 glđ. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Stefan Kaufman,

trgovec v Radgoni

priporoča najboljše kose, srpe in drugo pristno štajersko železje. 386 5-4

Točna in solidna postrežba.

Demetrij Glumac,

kotlarski mojster

Kaserngasse 13. MARIBOR Kaserngasse 13.

priporoča svojo veliko zalogo

kotlov,

najboljših

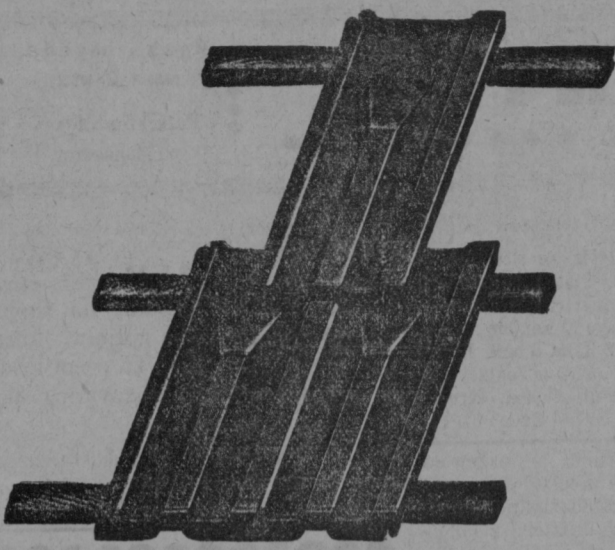
čistobakrenih

301 10-7 brizgalnic itd.

Prevzame tudi popravila, katera izvrši točno in po ceni.

Filiálka v Celju: Gračka ulica št. 28.

F. P. Vidic & Komp Ljubljana,

opekarna in tovarna peči, ponudijo vsako poljudno množino

zarezane strešne opeke, „Koroški model“

(Strangfalzziegel).

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

⊙ Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. ⊙
Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in Josip Marzola.

☞ Najličnejše, najcenejše in najpreprostejše strešno kritje.
Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Sprejmejo se zastopniki. ☞ Sprejmejo se zastopniki.
Takojšnja in najzaneslivejša postrežba.

336 20-7

Trgovina z železnino „Merkur“

P. Majdič, Celje

priporoča: Traverze, železniške šinje
cement, cevi iz kamenščine in strešno
lepenko.

Razne poljedelske stroje
posebno pa

peronospora - brizgalnice.

! Gumi za cepljenje!

Kose, srpi in najboljši brusni kamni. Mreže iz
trnjeve žice za ograje. Železno pohištvo in stoli
ter mize za vrtove.

Cenik poljedelskih strojev je izšel.

311 9

Ivan Regvat

trgovec na Pilštanju

(poprej Matevž Supančič)

priporoča najtoplejše svojo bogato zalogo raznovrstnega blaga,
izključno le dobro blago po najnižjih cenah.

Kupuje in dobro plača vsakovrstne kmečke pri-
delke.

399 3

Vizitnice

priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Pesmi

iz molitvenika

Venec pobožnih molitev in svetih pesmij

VII. natis

☞ (za-se vezane) ☞

se dobiva v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Cena: v
platno vezano K 1.50, s pošto vred K 1.60.

Ta knjižica se posebno toplo priporoča vsem cenj. gg. pevcem in pevkam.

Josip Volčič,

mizar

Maribor Šmiderjeva ulica števil. 3, Maribor

se priporoča častitemu občinstvu v izdelovanje vseh v to stroko
spadajočih del, kakor pohištvo v vsakem sloju od najfinejšega
do najpreprostejšega izdeljka, kuhinjsko opravo, opravo za pro-
dajalne in pisarne, vsakovrstno delo za stavbo in vsa v to stroko
spadajoča popravila.

391 10-4

Alojzij Pinter

trgovec v Slov. Bistrici

priporoča lepo novo zalogo manufakturnega blaga. Botri, dečki
in dekllice, ki se bodo vdeležili sv. birme imajo ugodno priliko
nabaviti si prav lepo obleko po nizki ceni.

☞ Opozorim letos na posebno izvrstne kose, ka-
mene, srpe itd. ☞

372 5-5

Južnoštajerska hranilnica

v Celju

721 12-7

Narodni dom

Narodni dom

za katero jamčijo okraji:
Gornji grad, Sevnica, Šoštanj,
Šmarje pri Jelšah in Vrnsko
za popolno varnost vlog
in za njihovo po pravilih
določeno obrestovanje do

in petek dopoldne, za druga opravila pa je uradnica odprta vsaki dan ob uavadnih urah. — Hranilne vloge obre-
stuje po 4^{0/0} in pripisuje obresti polletno h kapitalu ter plačuje rentni davek hranilnica sama in ga ne odtegne
vlagateljem tako, da dobe isti popolnoma nad 4^{0/0} obresti. — Izposojuje pa od dne 1. prosenca 1905 na zem-
ljiško varnost po 4^{3/4} odstotkov, občinam in korporacijam navedenih 5 okrajev pa po 4^{1/2} odstotkov obresti.

neomejene visokosti,
ima sedaj čez štiri
milijone kron
hranilnih vlog.

Hranilnica posluje
s strankami vsak torek